

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punct. Difficult. 2. Probatur conclusio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

ab alia, tunc nemine cogitante gradus superior, deberet esse per modum indifferentis ad hanc vel illam specificam differentiam. Hoc non potest dici, quia aliàs ratio Entis & substantiæ, quæ est in Angelo vel anima rationali, posset esse in lapide quod falsum est; aliàs neque Angelus, neque anima rationalis, omnino essent spirituales, siquidem continerent hanc rationem, quæ posset esse in lapide, quæ nullo modo est spiritualis.

RESPONDERI potest. Esse aliquid in Angelo, quod ex natura rei potest non esse Angelus, sed & potest esse ex natura rei in lapide, idque ideo: quia ex natura rei, substantia, non est determinata, ut sit non nisi Angelus, aliàs lapis non esset substantia. Continebit ergo rationem substantiæ Angelus, quæ ex natura rei posset esse, in lapide licet propter identitatem realem, prædicatum Angeli, non possit esse physice in lapide, quia physice illa Substantia est Angelus, physice spiritualis, lapis autem non est physice Angelus, nec physice spiritualis.

Plures in hac Materia probationes refutatas, vide in prima parte.

Punctum Difficultatis 2.

Probatur Conclusio.

PROBATUR I. Ratione mei in Philosophia Professoris, P. Pauli Kuhn, Viri in speculativis solidè docti, in humanioribus acutissimi. Ista distinctio & esset nemine cogitante actu ut supponitur, & non esset ut probatur, quia hi duo Termini ex natura rei & tamen nemine cogitante. Item, ut sic, & tamen præciso opere intellectus, repugnant sibi & falsificantes propositiones constituunt, quia particula *Ex natura rei* importat semper suppositionem simplicem Terminorum seu prædicatorum essentialium ut fatetur Fonseca lib. 1. Metaph. cap. 6. quæst. 6. Hinc Hurtadus objicit Fonseca inconsequentiam, quod gradus sumat in suppositione simplici, & tamen dicat eos præciso opere intellectus distinguui.

Hic ipse medius Terminus sic aliter proponitur: quia & esset hæc distinctio actu nemine cogitante, & non esset nemine cogitante. Esset ut supponitur, non esset autem, quia nec objectum illius est nemine cogitante. Quod ipsum

PROBATUR. Objectum quod fit vi abstractionis non est nemine cogitante, quia nec ipsa abstractio utpote species intellectionis, est nemine cogitante: Sed objectum quod deberet distinguui illa distinctione, fit per nostras abstractiones. Quod ipsum

PROBATUR. Tum quia si respiciantur Oppositum sentientium Summulæ, videaturque exemplum Termini abstracti Metaphysici, illud erit: Animal ut sic, animalitas secundum se spectata &c. Tum quia si comparentur inter se objectum quod fit vi abstractionis, & objectum illius distinctionis, quæ tamen debet esse actu nemine cogitante, nullo modo illa objecta distinguuntur inter se. Ergo si objectum ipsius abstractionis, non est nemine cogitante, ita nec objectum illius distinctionis, erit nemine cogitante. Tum quia si prædictum objectum est nemine cogitante tollitur sententia tam de præcisionibus formalibus, quam objectivis, de præcisionibus quidem formalibus, in quantum illæ habent jus, ut illis respondeant præcisiones objectivæ, quia non possent habere jam objectum à se præcindendum, tollerentur item præcisiones objectivæ, quia illæ respondent non nisi nostris cogitationibus, haberentur autem jam tunc sine nostris cogitationibus.

RESPONDEBIS I. Non fore tunc adhuc abstractum, quia ad abstractionem adhuc requiritur ut id quod est distinctum nemine cogitante, cognoscatur.

CONTRA EST, quia stat adhuc impossibilem esse præcisionem formalem, cum jure, ut illi respondeat præcisum objectivè, quod probatur, quia cujus effectus est impossibilis, & ipsum si se habeat per modum causæ est impossibile, ut aliunde scitur. Præcisio autem formalis, cum jure præcindiendi objectivè, habet se per modum causæ ut ostendit ipsa suppositio, in qua hic agimus, effectus autem illius esset impossibilis; quia illa præcisio, non præcinderet seipsam, nec præcinderet objectum, cum jam inveniat præcisum. Et certè arguendo à manifestioribus ad ignotiora, ita se habet præcisio formalis in Intentionalibus, sicut se habet scissio physica in esse physico; sed si omnia essent scissa physice, & impossibile esset scissibile de novo, impossibile esset scissio physica de novo. Ergo etiam impossibili scissione objectivi de novo, cum jam omnia præcisæ inveniantur, impossibilis erit in Intentionalibus, præcisio formalis nova.

Rursus vi ipsius responsionis non in alio staret præcisio, abstractio &c. quam in eo quod est jam præcisum & abstractum antecederet, cognoscere præcisum & abstractum, hoc autem non est præcindere nec abstrahere, sed præcisum & abstractum attingere.

RESPONDEBIS II. Abstractionem præcisionemque objectivam, dari nemine cogitante actu.

CONTRA. Quia contra hoc redibunt argumenta tertio loco ponenda. Deinde quia hæc responsio sine ullo fundamento aufert intellectui potestatem, novas & non præcisas rationes, ponendi, cum fundamento in re.

Rz.

RESPONDEBIS III. Naturam secundum se spectatam non arguere rationem abstractam, nam essentia Divina in sententia Scoti potest cognosci cognitione intuitiva, præcisa à personis.

CONTRA est, quia hæc responsio solum ostendit, quod etiam ratio abstracta aliqua, supposita abstractione, possit notitia intuitiva etiam attingi, de quo hic non quæritur. Deinde Virtualitas ipsa, conveniens Naturæ Divinæ, comparatæ ad Personas, facit ut una virtualitas non sit alia, idque cum identitate reali, quæ ipsa etiam specialiter facit, ut intuitivè videri possit, etiam non interveniente abstractione; similis autem virtualitas non habetur in creatis secundum dicta supra. Quod autem per præcisionem maneat Natura depurata à differentis dicitur esse communem Scotistarum Magistrus D. 4. Logica num. 18. & num. 20. agens de universali Logico.

PROBATUR II. Ab Inconvenienti. Imprimis vi hujus distinctionis positæ in creatis, sequitur posse etiam in creatis, esse *Mysterium Trinitatis*. Quod ipsum

PROBATUR. Ponere non esse in Deo distinctionem formalem ex Naturæ rei, tunc non posset salvari, quod communicetur Natura Divina non communicata Paternitate, per hanc enim distinctionem prædictam difficultatem salvant. Ergo cum per illos detur distinctio hæc in creatis, poterit etiam in creatis salvare ut communicetur Natura creata, & non communicetur identificata illi realiter v. g. substantia.

RESPONDERI Posset I. Non dari Naturam creatam, quæ sit Capax communicari alteri non communicata personalitate.

CONTRA. Ideo non daretur cum tali capacitate Natura creata, quia & communicaretur & non communicaretur; si autem id formalis ex natura rei distinctio salvat in Divinis, cur non salvabit in creatis.

RESPONDETUR. II. Non erit adhuc Trinitas in creatis, quia non erit à se.

CONTRA. Data distinctione hac in creatis, sicut datur in Divinis, quæro quare implicabit Trinitas creata seu ab alio.

RESPONDETUR. III. Ideo in Divinis communicari Naturam non communicata personalitate, quia Natura Divina est infinita quæcunque autem Natura & Substantia creata debet esse finita.

CONTRA. Non ex infinitate habet hoc Natura Divina, quod sine contradictione possit communicari non communicata personalitate, sed beneficio distinctionis formalis ex Natura rei. Tum quia ipsi Scotistæ non per infinitudinem salvant ista contradictoria, sed per Distinctionem ex Natura rei. Tum quia concedimus nos in Deo infinitatem, & negamus Distinctionem actuale ex Natura rei nemine co-

gitante, & tamen Scotistæ obijciunt nobis quod non salvemus, quomodo Natura communicetur non communicata personalitate. Apparet ergo infinitudinem, non esse salvativam horum contradictoriorum. Tum quia si infinitudo est medium salvandi ista contradictoria prædicata, frustra jam poneretur Distinctio ex Natura rei in Divinis. Ex quibus ulterius infertur. Ergo cum contineat Natura finita distinctionem istam ex Natura rei, salvativam contradictoriorum poterit beneficio ejusdem communicari natura creata, non communicata personalitate, quæ illi identificatur.

Hoc in præfati inculcatur; cur implicat Natura finita, potens communicari, non communicata personalitate identificata, modo sit, cæteroqui capax ejus distinctionis, quæ id salvat infinita.

RESPONDEBIS IV. Non posse communicari Naturam creatam, non communicata personalitate, quia in Deo est distinctio ex Natura rei conjuncta distinctioni virtuali, in creatis autem illi non conjungitur.

CONTRA. Quia posita sola distinctione virtuali in Divinis, & non posita distinctione scotistica, vel salvantur illa duo communicari & non communicari, vel non salvantur. Si salvantur, superfluet distinctio scotistica; si non salvantur, hoc ipso non erit distinctio illa virtualis, aut si illa datur, superfluet distinctio ex Natura rei.

RESPONDEBIS V. Sunt aliqua prædicata quæ conveniunt essentiæ ex vi essentiæ, qualia sunt quod ex vi essentiæ suæ, animalitas sit principium sentiendi & non rationalitas; alia autem sunt prædicata, quæ conveniunt ex vi existentie, qualia sunt produci & non produci, communicari & non communicari. Datur ergo distinctio ex Natura rei in creatis, salvans prædicata contradictoria respectu eorum, quæ conveniunt essentiæ ex vi essentiæ, non verò quæ conveniunt naturæ creatæ, ex vi Existentiæ.

CONTRA. Quia ex vi essentiæ convenit Naturæ Divinæ communicari, quia ex vi Naturæ, quæ est communicabilis. Ergo cum detur in creatis distinctio ex Natura rei, ad prædicata convenientia ex vi essentiæ, quantumvis contradictoria, etiam ad communicari dabitur. Rursus. Existentiæ vel distinguitur ex natura rei, vel non distinguitur; si non distinguitur, Ergo si convenit creaturæ habere distinctionem ex natura rei ad prædicata contradictoria ex vi essentiæ, habebit etiam ad convenientia ex vi existentie; si autem distinguitur Essentiæ ab Existentiæ ex Natura rei, stabit quærere. Cur in ordine ad hæc habeatur distinctio ex Natura rei, non in ordine ad illa? Denique quærere restat. Cur non nisi ex vi Existentiæ convenient in creatis communicari & non communicari, jam verò in Divinis, ex vi essentiæ? Cur item si

† ○ datur

datur hæc distinctio formalis ex Natura rei in creatis salvans contradictoria ex vi essentia, non dabitur salvans contradictoria ex vi existentia.

II. *INCONVENIENS* est, quia si daretur nemine cogitante ista distinctio, daretur aliquid quod actu & nemine cogitante à parte rei neque esset Creatum neque Increatum, cuius oppositum docent Patres; dum ajunt universaliter: quidquid est à parte rei, vel est Creatum vel Increatum. Neque damnandi sunt Patres quasi non attenderint ad Essentias rerum, quæ certè tunc non erant illis incognita, tanquam iis qui disputabant etiam cum Philosophis Ethnicis.

III. *INCONVENIENS* est, quia per aliquos datur hæc distinctio in creatis non datur in Divinis, quod videtur in consequenter dici; posset enim adferri DEUM esse simplicem Physicè sed non Metaphysicè adhucque etiam ipsius essentiam ex vi essentia secundum se spectatæ non esse existentiam, probarique poterit implicare in illo simplicitatem etiam Metaphysicam, rationum communium.

CONFIRMATUR. Quia videtur doceri aliquid ab hac Sententia impossibile. Erat v. g. ubi identificatum realiter locato, ita ut verum esset dicere: ubi est nemine cogitante hoc locatum, manet idem entitativè; mutat locum, veraque evadet Propositio: Illud ubi, non est nemine cogitante hoc locatum, & sic de reliquis Formalitatibus. Docet ergo hæc Sententia: Quod possit aliquid identificari alteri adæquatè, manente tamen illo nemine cogitante, non manere. Et tamen hoc nimium ferit imaginationem. Durum item videtur dicere, quod dum perit formalitas maneat in re, & tamen de illa manente in re verum est dicere: Non est nemine cogitante. Videtur enim per hoc auferri tota doctrina de rerum identificatione & prædicatione identificationem sequenti.

PROBATUR III. Principiis Negativis.

I. *PRINCIPIUM* est, quia esset actu nemine cogitante ista distinctio ut supponitur & non esset, quia non sunt multiplicanda Entia sine necessitate. Ergo nec unitates, quæ sequuntur Ens, discernendæ. Totum autem hoc quod illi volunt salvare, bene salvari potest, quod non sit à parte rei actu, sed nonnisi fundamentaliter, & quod totum id habeatur in solo statu intentionali, vel nobis cum fundamento in re, cogitantibus. Idem sic aliter proponitur. Non implicat Contradictionem talis identitas inter animal & rationale petri, ut nulla sit eorum actualis alietas, sed tantum fundamentalis & alietas actualis pro statu nonnisi intentionali, nec est ullum fundamentum, quo probetur talem identitatem de facto non dari. Ergo nulla est necessitas istius distin-

ctionis ex Natura rei tanquam multiplicantis formalitates sine necessitate.

II. *PRINCIPIUM* est, quia nullum fundamentum est hujus distinctionis, quod ipsum sic proponitur. Quia & esset fundamentum hujus distinctionis actualis, & ipsum actuale, aliàs sine fundamento adeoque fictitia esset, & non esset fundamentum illius actuale, quia ostendi non posset.

RESPONDEBIS I. Diversam definibilitatem esse signum distinctionis dictæ.

CONTRA. Tum quia nego, quod animalitas Petri, habeat à parte rei, diversam actu definibilitatem à rationalitate Petri, sed nonnisi fundamentaliter, & prout subest nostris Intentionibus secundis Tum quia, aliter Accive, aliter Declivè definiuntur & tamè non distinguuntur ex Natura rei. Tum quia distinctio Rationis Ratiocinantis, non est nemine cogitante & tamen est inter extrema diversimodè definibilia. Nam definitio est clarior suo definito, aliter autem est definibilis definitio, aliter definitum, aut ad minimum, claritas competens definitioni, aliter definitur, à non, claritate definiti, neque tamen definitio & definitum distinguuntur ex Naturæ rei.

RESPONDEBIS II. Signum distinctionis ex Natura rei esse convenientiam prædicatorum Contradictoriorum.

CONTRA. Quia inter Accive & Declivè datur hæc convenientia contradictoriorum nempe sursum & non sursum, & tamen hæc non distinguuntur ex Natura rei, imò id urgeri potest de quocunque, quod tu ipse sentis non distingui ex Naturæ rei. Convenit item definitioni Ly: Est clarior suo definito, quod prædicatum non convenit definito, neque tamen in hoc duo distinguuntur ex Natura rei.

RESPONDEBIS III. Signum distinctionis hujus, esse separabilitatem unius ab alio secundum conceptibilitatem ex Natura rei exigitam.

CONTRA. Quia de hoc ipso quaeritur, quid sit actu illa separabilitas conceptibilitatis ex Natura rei exigita. Præcipue autem, quia per multos ex Scolasticis, tribuitur distingui ex Naturæ rei à rationalitate, nec tamen separabilia sunt. Idemque in aliis reperire est. Rursus: Cur hæc separabilitas unius ab alio, secundum conceptibilitatem, ex Naturæ rei exigitam, non potest fundare solam distinctionem rationis ratiocinatæ, quæ tamen non est actualis. Denique ipsa hæc separabilitas animalitatis in Petro v. g. non est actualis, sed fundamentalis, in quantum scilicet reperitur animalitas in alio individuo, sed alia, sine rationalitate. Sed de hac separatione vide infra.

III. *PRINCIPIUM* est: Quia non habetur Principium per quod aliquid distingui ex Natura rei

ra rei actu possit. Quod ipsum sic proponitur.

Si daretur Distinctio formalis ex Natura rei nemine cogitante actu, tunc distinctum nemine cogitante actu, non esset distinctum nemine cogitante actu, quia non haberet principium distinctionis ex Natura rei actu, quia ipsum illud distinguendum ex Natura rei actu, distinguitur ab ipsamet distinctione ex Natura rei actu, cum alia sit ejus definibilitas, alia conceptibilitas &c. alia convenientia contradictoriorum, ipsimet distinctioni ex Natura rei, & alia convenient ipsimet extremis. Ergo jam distinguuntur illa extrema, ab ipsomet principio distinguendi, nempe distinctione ex Natura rei. Ergo cum illud Principium non habeant in se, eò quod illa extrema distinguantur, ab illo, non poterunt distinguui: Sicut quia rationale non est principium per illos nemine cogitante sensandi, idè non est nemine cogitante sensitivum: nec sensitivum formaliter ex Natura rei: Ita quia Distinctio ex Natura rei, est distincta ab eo, quod distinguuntur, idè illud quod distinguuntur, non erit distinctum ex Natura rei nemine cogitante.

Vide Logica, ubi probatur non dari nemine cogitante actu universale à parte rei.

Punctum Difficultatis 3.

Respondetur Objectionibus.

OBJICITUR I. Animalitas in Petro & Rationalitas distinguuntur ante omnem operationem. Sed non realiter aut modaliter. Ergo formaliter ex Natura rei. Antecedens probatur, quia convenient illis prædicata contradictoria, animalitas enim v.g. Petri, habet convenientiam cum bruto, non habet rationalitas &c. Jam autem uni eidemque indivisibili entitati, nullam habenti in se distinctionem, convenire non possunt, aliàs idem esset & non esset.

RESPONDET I. Communis Sententia. Uni eidemque indivisibili realiter entitati multiplici tamen virtualiter, posse convenire duo contradictoria etiam prædicata.

RESPONDETUR II. Uni eidemque indivisibili Entitati, habenti diversa connotata non posse ratione eorundem connotatorum diversa prædicata contradictoria convenire, posse ratione diversorum connotatorum. Et sic Petrus in quantum connotat operationes sentientiæ convenit cum bruto, ratione cujus connotati non dicit disconvenientiam cum bruto, sed ratione alius connotati, nempe in quantum est principium actuum ratiocinandi, unde etiam, non erit tunc contradictio ratione ejusdem.

RESPONDETUR III. Animalitas Petri, habet

convenientiam cum bruto, secundum quod illa convenientia importat aliquod in recto. Negatur propositio; quia in recto illa animalitas est ipse Petrus, qui certe non est ratio convenientiæ cum Bucephalo, unde est illic convenientia ratione connotatorum; Finge Petrum non exercere actus sensandi, imò impossibiles illi esse, non convenient Petrus & Bucephalus, sed se habebunt sicut Angelus & Bucephalus. Ergo apparet totam convenientiam esse ratione connotatorum actuum, & connotati principii, actuum sensandi. Accipiendo illud præcise sub nomine principii actuum sensandi, non sub formalitat, equæ est à parte rei, talis scilicet principii.

OBJICITUR II. Quod ex natura sua ante omnem Operationem intellectus separari potest à differentiis specificis, distinguuntur ab eis ex Natura rei, sed gradus superiores ab inferioribus v.g. animal secundum se spectatum, ex Natura rei ante omnem Operationem intellectus separari potest à rationali, contingens enim illi est identificari rationali, aliàs ubicunque esset animal illic esset rationale. Ergo sic sumpta animalitas distinguetur ex Natura rei à rationali in Petro.

RESPONDETUR I. Hanc totam probationem esse de subjecto non supponente, continereque terminos destruentes seipsos, hi enim termini, animalitas ut sic, animalitas ex Natura rei, & tamen ante omnem operationem intellectus, tollunt se.

RESPONDETUR II. Negando, quod animal quod est in homine, secundum id quod dicit in recto possit esse sine rationali.

RESPONDETUR III. Contingens esse animali prout subest nostris conceptibus, prout sumitur in suppositione simplici, prout sumitur Metaphysicè, ut sit rationale, sed id non habetur nemine cogitante. Consequenter nec distinctio erit nemine cogitante, præterquam fundamentalis. Sed nego id esse contingens animali, prout independet à nostris Intentionibus, prout accipitur in suppositione personali, & prout est in statu Physico, quæ tamen non nisi sunt nemine cogitante, nam nemine cogitante non est nisi Petrus, Paulus, Bucephalus &c. Petro autem non est contingens esse Petrum, nec Bucephalo Bucephalum, si sumantur prout existunt.

INSTAT I. Mastr. Log. D. 1. §. 73. proponendo eundem medium terminum, non jam de separatione, sed de continentia harum perfectionum. Multoties plures perfectiones in inferioribus dispersæ, reperiuntur in aliqua re superiori ob ejus eminentiam, unitæ realiter, ubi in inferioribus erant realiter distinctæ; & quia secundum se sunt perfectiones simpliciter, adhuc in eare manent secundum suas pro-